

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 117/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetihó (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária ŠKODLER & PARTNERS, s. r. o., Dobšinského 12, Bratislava, proti rozsudku Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Ssk/83/2025 z 30. júla 2025 a postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 18. novembra 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1, základného práva na súdnu ochranu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom najvyššieho správneho súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ navrhuje napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu správneému súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje právo na náhradu trov konania pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a pripojeného napadnutého rozsudku vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad rozhodnutím z 27. júna 2017 predpísala sťažovateľovi penále podľa § 178 ods. 1 písm. a) deviateho bodu a § 240 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sociálnom poistení“ alebo „zákon č. 461/2003 Z. z.“) vypočítané z dlžnej sumy poistného na starobné poistenie a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, poistného na invalidné poistenie, poistného do rezervného fondu solidarity vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania odo dňa splatnosti poistného do dňa začatia kontroly (t. j. 27. júna 2017) za obdobie jún 2007 až jún 2008 v sume 2 950,90 eur, pretože sťažovateľ odviedol za uvedené obdobie poistné v nižšej ako zákonnej sume.

4. Sociálna poisťovňa, ústredie rozhodnutím z 3. júna 2024 zamietla odvolanie sťažovateľa v celom rozsahu. V odôvodnení uviedla, že žalobca poistné a príspevky za jún 2007 až jún 2008 v sume 2 950,90 eur uhradil 31. augusta 2023, t. j. v posledný deň lehoty na uplatnenie „generálneho pardonu“ v zmysle § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 352/2022 Z. z. účinného od 1. februára 2023. Zároveň konštatovala, že podľa záznamu v elektronickom systéme Sociálnej poisťovne sťažovateľ k 31. augustu 2023 nezaplatil ešte poistné za september 2006 až máj 2007, čím nesplnil podmienky na odpustenie povinnosti zaplatiť predpísané penále v zmysle ustanovenia § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 352/2022 Z. z. účinného od 1. februára 2023.

5. Sťažovateľ podal správnu žalobu, v ktorej i) namietal prekluzívny charakter premlčania podľa § 147 zákona o sociálnom poistení, v súvislosti s čím poukázal na odlišné stanovisko sudcu JUDr. Mariána Fečíka a sudkyne JUDr. Petry Príbelskej, PhD., k rozsudku veľkého senátu najvyššieho správneho súdu sp. zn. 1SVs/5/2022 z 27. septembra 2023, ii) uviedol, že vzhľadom na suspenzívny účinok odvolania a konštitutívny charakter rozhodnutia o predpísaní penále sa pre spočívanie plynutia premlčacej doby podľa § 147 zákona o sociálnom poistení vyžaduje právoplatné rozhodnutie o predpísaní penále a z týchto dôvodov zároveň nie je možné vzťahovať závery ods. 27 rozsudku veľkého senátu sp. zn. 1SVs/5/2022 k predpísaniu poistného na premlčanie práva predpísať penále, iii) na sťažovateľa sa vzťahuje § 293fz zákona o sociálnom poistení, a preto mu nemalo byť penále predpísané.

6. Správny súd v Košiciach rozsudkom č. k. 19Sas/8/2024-44 z 28. marca 2025 v konaní o správnej žalobe sťažovateľa zrušil druhostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia a vrátil vec na ďalšie konanie. V odôvodnení uviedol, že premlčanie podľa § 147 zákona č. 461/2003 Z. z. sa musí vykladať v rovine premlčania vyžadujúceho vznesenie námietky premlčania, a nie v rovine preklúzie, na ktorú prihliada orgán verejnej správy *ex officio*. Čo sa týka nemožnosti aplikovať závery rozsudku veľkého senátu sp. zn. 1SVs/5/2022 uvedené v jeho ods. 27 na premlčanie práva predpísať penále, správny súd uviedol, že rozhodujúcim je rozlíšenie medzi pojmi predpísanie poistného (§ 147 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z.) a právoplatnosť rozhodnutia [§ 147 ods. 3, § 149 ods. 2 písm. a) zákona č. 461/2003 Z. z.]. Tento pojmový rozdiel je zachovaný aj pre prípad predpísania penále, keďže § 241 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. odkazuje na celý § 147 zákona č. 461/2003 Z. z., a nie iba na jeho tretí odsek. Premlčanie, na ktoré odkazuje § 241 ods. 1 v spojení s § 147 zákona č. 461/2003 Z. z., je teda premlčaním práva predpísať penále (nejde o premlčanie práva právoplatne predpísať penále alebo právoplatne o predpísaní penále rozhodnúť). Keďže sa premlčanie viaže na právo predpísať penále, potom je prípadná argumentácia suspenzívnym účinkom podaného odvolania proti rozhodnutiu o predpísaní penále v zásade bez významu k prijatým výkladovým záverom uvedeným v rozsudku veľkého senátu sp. zn. 1SVs/5/2022. Právo predpísať penále je vykonané tým, že vo veci dôjde k predpísaniu penále vo forme vydania rozhodnutia o predpísaní penále (právoplatnosť je až zákonná vlastnosť, ktorú neskôr takéto rozhodnutie nadobúda). K tomuto bodu správny súd uzavrel, že primeraná aplikácia § 147 zákona č. 461/2003 Z. z. v otázke premlčania práva predpísať penále podľa § 240 zákona č. 461/2003 Z. z. je zhodná s výkladom aplikácie premlčania predpísať poistné podľa § 147 zákona č. 461/2003 Z. z. uvedeného v rozsudku veľkého senátu sp. zn. 1SVs/5/2022. Správny súd ďalej uviedol, že pre účely § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. je potrebné nazerať na pohľadávku voči žalobcovi na poistnom za mesiace september 2006 až máj 2007 tak, akoby išlo o odpísanú pohľadávku, a to v deň bezprostredne nasledujúci po dni, keď nadobudlo právoplatnosť rozhodnutie o uznaní námietky

premlčania z 5. augusta 2024. Uvedené rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 20. septembra 2024, a preto pohľadávka na poistnom a príspevkoch za mesiace september 2006 až máj 2007 mohla zaniknúť najskôr 21. septembra 2024. Preskúmané rozhodnutie bolo vydané 3. júna 2024. K danému dňu preto nebolo možné považovať pohľadávku na dlžnom poistnom za mesiace september 2006 až máj 2007 za zaplatenú podľa § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z.

7. Za podstatné považoval správny súd vznesenie námietky premlčania predpísania poistného, ktorú žalobca podal v odvolaní z 12. júla 2017 (doručenú pobočke žalovanej 13. júla 2017, pozn.) proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, pobočky Poprad z 27. júna 2017, ktorým bolo sťažovateľovi predpísané poistné za obdobie september 2006 až máj 2007. V rámci uvedeného odvolacieho konania začala žalovaná rozhodovať o uznaní námietky premlčania. Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad rozhodnutím z 5. augusta 2024, ktoré nadobudlo právoplatnosť 20. septembra 2024, uznala túto námietku premlčania a konanie o predpísaní poistného za obdobie september 2006 až máj 2007 zastavila. Ďalším rozhodnutím z rovnakého dňa 5. augusta 2024 Sociálna poisťovňa, pobočka Poprad uznala aj námietku premlčania a konanie o predpísaní penále rozhodnutím č. 700-3011624917-GC04/17 z 27. júna 2017 za obdobie september 2006 až máj 2007 tiež zastavila. Podľa záverov správneho súdu *„uznanie námietky premlčania vo vzťahu k právu predpísať poistné a príspevky za mesiace september 2006 až máj 2007 preto možno považovať za predbežnú otázku pre účely rozhodnutia o predpísaní penále žalobcovi. Skutočnosť, že žalovaná mala vedomosť o vznesení takejto námietky premlčania vyplýva z listiny zo dňa 17. júla 2017, ktorou bolo odstúpené odvolanie voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa žalovanej (administratívny spis, č.l. 3). Za týchto okolností bol daný dôvod na obligatórne prerušenie odvolacieho konania vo veci odvolania voči rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podľa § 193 ods. 1 v spojení s § 218a zákona č. 461/2003 Z. z. Tým, že žalovaná odvolacie konanie neprerušila došlo k porušeniu ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy. Bez toho, aby žalovaná vyčkala na rozhodnutia o predmetnej námietke premlčania predpísať poistné a príspevky za mesiace september 2006 až máj 2007 nebolo možné jednoznačne ustáliť osud príslušnej pohľadávky, a teda, či takéto dlžné poistné a príspevky môžu byť považované za zaplatené podľa § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z.. Toto porušenie ustanovení o konaní pred orgánom verejnej správy preto hodnotí správny súd ako podstatné a také, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia.“*

8. Proti tomuto rozsudku podala Sociálna poisťovňa, ústredie kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) Správneho súdneho poriadku (ďalej aj „SSP“) z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia v časti týkajúcej sa posudzovania odpísania pohľadávky na základe rozhodnutia, ktorým sa právoplatne rozhodlo o uznaní námietky premlčania. Podľa jej názoru pokiaľ skutočne k odpísaniu pohľadávky nedôjde, nemožno na takúto pohľadávku nazerať, akoby odpísaná bola. O odpísaní pohľadávky vydáva Sociálna poisťovňa konajúca generálnym riaditeľom Sociálnej poisťovne rozhodnutie, ktoré sa účastníkovi konania nedoručuje a je právoplatné vydaním. Vydanie rozhodnutia o odpísaní pohľadávky je teda nevyhnutným predpokladom na jej odpísanie. Podľa názoru Sociálnej poisťovne, ústredia je neprípustné, aby sa tam, kde zákonodarca stanovuje Sociálnej poisťovni rozhodovať o určitých zákonom stanovených skutočnostiach a vydávať rozhodnutie, uplatňovala „fikcia“ takéhoto úkonu, t. j. vykonštruovanie takého právneho stavu, ktorý nezodpovedá skutočnému stavu veci. Sociálna poisťovňa zdôraznila, že v prípade odpísania pohľadávky nemožno v prípade jej skutočného neodpísania nazerať na pohľadávku, akoby odpísaná

bola, a to ani na účely aplikácie § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. Ak teda nedošlo k odpísaniu pohľadávky, nemožno vyvodit' záver, že pohľadávka zanikla a žalobca ju už nemôže dobrovoľne zaplatiť.

9. Najvyšší správny súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok správneho súdu z 28. marca 2025 tak, že správnu žalobu sťažovateľa zamietol. V odôvodnení poukázal na to, že legislatívna zmena (zavedenie § 293fz zákona o sociálnom poistení) nadobudla účinnosť 1. februára 2023, teda po vydaní prvostupňového rozhodnutia správneho orgánu a pred vydaním preskúmaného druhostupňového rozhodnutia. V čase účinnosti § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. bolo sťažovateľovi tak penále predpísané, hoci nie právoplatne. Generálny pardon umožnil, aby Sociálna poisťovňa odpustila zaplatenie penále alebo iného príslušenstva pohľadávky všetkým svojim dlžníkom, ktorí možnosť tzv. „exekučnej amnestie“ kedykoľvek v lehote počas 7 mesiacov, t. j. od 1. februára 2023 do najneskôr 31. augusta 2023 (uvedené obdobie bolo dlhšie ako v predchádzajúcich dvoch prípadoch tzv. generálneho pardonu), využili a dobrovoľne svoj základný dlh vo výške celej istiny Sociálnej poisťovni splatili. Predpokladom uplatnenia odpustenia penále (resp. nepredpísania) bola požiadavka zaplatenia dlžného poistného a dlžných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie podľa osobitného predpisu v celom rozsahu, t. j. nestačilo zaplatenie iba časti dlžného poistného a dlžných príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, ako to je v prípade žalobcu, ktorý 31. augusta 2023 (v posledný deň možnosti aplikácie § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z., pozn.) zaplatil Sociálnej poisťovni dlžné poistné za mesiace jún 2007 až jún 2008. Súhlasne s názorom správneho súdu preto kasačný súd konštatuje, že pre aplikáciu § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. na žalobcu sa vyžadovalo, aby boli zaplatené taktiež časti dlžného poistného a príspevkov na starobné dôchodkové sporenie, a to za celé obdobie pred 1. júlom 2022 splatné do 31. januára 2023 (vrátane poistného a príspevkov za mesiace september 2006 až máj 2007). Kasačný súd pri výklade zohľadnil aj úmysel zákonodarcu, ako aj účel príslušnej právnej normy, a teda aj výklad teleologický. Úmyslom zákonodarcu nebolo zaviesť inštitút čiastočného odpustenia penále na účely čiastkového „odbremenenia“ odvádzateľov poistného od platenia penále, ale inštitút generálneho odpustenia s cieľom motivovať odvádzateľov poistného a príspevkov k zaplateniu všetkého dlžného poistného a príspevkov.

10. Najvyšší správny súd odmietol výklad správneho súdu, že pojem zaplatenie je potrebné vykladať extenzívne, t. j. v rovine úkonu vyvolávajúceho zánik pohľadávky na dlžnom poistnom a príspevkoch (zahrňujúci odpísanie pohľadávky) s poukazom na § 150 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, teda že ak sťažovateľ úspešne vzniesol námietku premlčania podľa § 147 zákona č. 461/2003 Z. z., je potrebné vykladať pojem zaplatená podľa § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. tak, že zahrňa taktiež zánik pohľadávky v dôsledku jej odpísania podľa § 151 ods. 2 písm. h) v spojení s § 151 ods. 4 a 5 zákona č. 461/2003 Z. z. Poukázal pritom na znenie § 293fz zákona o sociálnom poistení, ktorý stanovuje ako predpoklad jeho uplatnenia pardonu, že v stanovenej sedemmesačnej lehote svoj dlh v celom rozsahu splnili. K 31. augustu 2023 žalobca zaplatil iba časť dlžného poistného, a to za obdobie mesiacov jún 2007 až jún 2008. Medzi účastníkmi je nesporné, že v čase možnosti uplatnenia generálneho pardonu evidovala Sociálna poisťovňa voči sťažovateľovi aj pohľadávku vo veci predpísaného poistného a vo veci predpísaného penále aj za obdobie mesiacov september 2006 až máj 2007. Dôvodom prerušenia oboch týchto správnych konaní nebola námietka premlčania smerujúca proti predpísaniu poistného, ale podanie správnej žaloby zo strany žalobcu proti rozhodnutiu žalovanej č. 1215-3/2017/BA z 18. mája 2017, ktorým žalovaná zamietla

v celom rozsahu odvolanie žalobcu proti rozhodnutiu pobočky žalovanej č. 700-3080022816-GC09/16 z 9. augusta 2016 vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia žalobcu a prvostupňové rozhodnutie pobočky potvrdila; a to až do dňa právoplatného ukončenia tohto súdneho konania. Kasačný súd bol toho názoru, že pokiaľ by zákonodarca uplatnenie generálneho pardonu podľa § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. vzťahoval aj na zánik pohľadávky Sociálnej poisťovne formou jej odpísania z dôvodu právoplatného rozhodnutia o uznaní námietky premlčania dlžníka, takúto skutočnosť by do znenia citovaného § 293fz výslovne premietol. Ale úmyslom zákonodarcu nebolo odbremeniť odvádzateľov poistného od platenia akýchkoľvek záväzkov voči Sociálnej poisťovni, ale motivovať ich k zaplateniu dlžného poistného.

11. K sťažovateľom namietanej otázke premlčania práva predpísať poistné a penále najvyšší správny súd poukázal na rozsudok veľkého senátu sp. zn. 1SVs/5/2022 so záverom, že úprava predpísania poistného sa neodlišuje od predpísania penále do takej miery, aby to odôvodňovalo rozdiel v aplikácii § 147 zákona č. 461/2003 Z. z. na predpísanie penále, ako to namietal žalobca v správnej žalobe. Na premlčanie práva Sociálnej poisťovne predpísať poistné/penále prihladne Sociálna poisťovňa až na námietku povinnej osoby, a nie z úradnej povinnosti. Pokiaľ Sociálna poisťovňa námietku premlčania svojim rozhodnutím právoplatne uzná, otvára sa priestor podľa § 150 ods. 2 v spojení s § 151 ods. 3 a 5 zákona č. 461/2003 Z. z. k odpísaniu a zániku pohľadávky. V tu prejednávanvej veci žalobca nevzniesol námietku premlčania proti právu Sociálnej poisťovne predpísať poistné/penále vo vzťahu k obdobiu za mesiace jún 2007 až jún 2008. Predmetná námietka žalobcu týkajúca sa premlčania predpísania poistného sa viaže k obdobiu mesiacov september 2006 až máj 2007. Sociálna poisťovňa v nadväznosti na námietku žalobcu týkajúcu sa premlčania uvedeného poistného (avšak za obdobie mesiacov september 2006 až máj 2007) prijala 5. augusta 2024 dve rozhodnutia, a to: i) rozhodnutie č. 700-3080037324-GC04/24, ktorým uznala námietku premlčania a konanie vo veci predpísania poistného žalobcovi za obdobie september 2006 až máj 2007 zastavila, a súčasne v ten istý deň prijala ii) rozhodnutie č. 700-3011624917-GC04/24, ktorým uznala námietku premlčania a konanie vo veci predpísania penále žalobcovi za obdobie september 2006 až máj 2007 zastavila. Avšak prijatím týchto rozhodnutí pohľadávky žalovanej na predpísané poistné a penále za mesiace september 2006 až máj 2007 nezanikli. Predpokladom výslovného zániku uvedenej pohľadávky Sociálnej poisťovne nie je samotné rozhodnutie o uznaní námietky premlčania, ale až jej následné rozhodnutie o odpísaní pohľadávky podľa § 151 ods. 4 a 5 v spojení s § 150 ods. 2 zákona o sociálnom poistení v znení platnom v rozhodnom období. V čase vydania preskúmaného druhostupňového rozhodnutia v tu prejednávanvej veci, t. j. 3. júna 2024, o námietke žalobcu vo vzťahu k predpísaniu poistného a následne penále za obdobie mesiacov september 2006 až máj 2007 rozhodnuté nebolo, rovnako nebolo rozhodnuté ani o odpísaní tomu zodpovedajúcej pohľadávky žalovanej. Pokiaľ by aj kasačný súd pripustil úvahu správneho súdu o výklade § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z., kde správny súd poukazuje na to, že pojem zaplatenie je potrebné vykladať v rovine úkonu vyvolávajúceho zánik pohľadávky na dlžnom poistnom a príspevkoch (zahrňujúci odpísanie pohľadávky) s poukazom na § 150 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, kasačný súd iba uvádza, že k zániku tu zmienenej pohľadávky nedošlo, keďže v čase prijatia druhostupňového rozhodnutia žalovanej o odvolaní žalobcu (t. j. 3. júna 2024) žalovaná nerozhodla o odpísaní pohľadávky ani

o uznaní námietky premlčania žalobcu. V zmysle § 151 ods. 4 a 5 a v spojení s § 150 ods. 2 zákona o sociálnom poistení až „odpísaním pohľadávky, pohľadávka zaniká.“

12. Najvyšší správny súd tiež nesúhlasil s posúdením vady konania správnym súdom. K tomu uviedol, že uplatnenie námietky premlčania sťažovateľa vo vzťahu k predpísanému poistnému za mesiace september 2006 až máj 2007 nie je zákonným predpokladom na aplikáciu § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. vo vzťahu ku konaniu o predpísaní penále za mesiace jún 2007 až jún 2008. Osud takejto pohľadávky (poistné a penále za mesiace september 2006 až máj 2007) ani v prípade úspešného uplatnenia námietky premlčania v nijakom prípade neznamená automatický zánik takejto pohľadávky v kontexte aplikácie § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. a výkladu o jej zaplatení. Zákonodarca v zákone o sociálnom poistení a ani v Správnom súdnom poriadku v súdnom konaní vo veciach sociálnych napriek zvýšenej miere právnej istoty fyzických osôb negarantuje generálny pardon odvádzateľom poistného a príspevkov do Sociálnej poisťovne absolútne, t. j. jednak časovo neobmedzene a ani vo vzťahu k rozdielnym správnym konaniam prebiehajúcim medzi tým istým účastníkom konania a žalovanou či dokonca súdnym konaniam. Je to zákonom formulovaná možnosť odbremenenia dlžníkov od príslušenstva poistného v prípade splnenia záväzkovej povinnosti zaplatenia dlžného poistného v celom rozsahu a v zákonnej lehote. V tejto súvislosti kasačný súd dopĺňa, že súdne konanie iniciované žalobcom podaním správnej žaloby vo veci zániku povinného nemocenského poistenia a povinného dôchodkového poistenia proti rozhodnutiu žalovanej z 18. mája 2017 bolo právoplatne ukončené až 24. apríla 2024, t. j. po uplynutí lehoty na uplatnenie generálneho pardonu v zmysle § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. Žalobca zároveň o možnosti generálneho pardonu vedomosť zjavne mal, keďže poistné predpísané za mesiace jún 2007 až jún 2008 cielene v posledný deň lehoty (t. j. 31. augusta 2023) uhradil. Rozhodnutie správneho súdu posúdil ako svojvoľné a neprimerane iniciatívne a doplnil, že podľa § 135 ods. 1 SSP je pre rozhodnutie správneho súdu rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia žalovanej. Preskúvané rozhodnutie žalovanej bolo vydané 3. júna 2024 a právoplatným sa stalo 15. júna 2024. V dôsledku toho nemôže správny súd posudzovať zhodu preskúvaného rozhodnutia s rozhodnutiami o uznaní námietky premlčania vo veci rozhodnutí o predpísaní poistného a penále za obdobie mesiacov september 2006 až máj 2007 datovanými po tomto dni (obe z 5. augusta 2024).

II.

Sťažostná argumentácia

13. Proti napadnutému rozsudku sťažovateľ podal túto ústavnú sťažnosť, v ktorej namieta, že najvyšší správny súd nereagoval na argumentáciu sťažovateľa uplatnenú v konaní o kasačnej sťažnosti a týkajúcu sa odmietnutia kasačnej sťažnosti, čo spôsobuje arbitrárnosť napadnutého rozsudku. Naopak, v bode 50 sa rozsudok venuje otázke neprerušenia konania o predpísaní penále napriek tomu, že žalovaná túto otázku v kasačnej sťažnosti neurobila predmetom prieskumu. Sťažovateľ poukázal na to, že žalovaná rozhodla 3. júna 2024 o odvolaní v konaní o predpísaní penále za obdobie od septembra 2006 do mája 2007 a až 5. augusta 2024 o odvolaní v konaní o predpísaní poistného za obdobie od septembra 2006 do mája 2007. Ak by žalovaná najskôr rozhodla o námietke premlčania v konaní o predpísaní poistného a až následne o predpísaní penále, vzhľadom na generálny pardon by sťažovateľ nebol povinný uhradiť sumu 2 950,97 eur z nijakého titulu.

14. Sťažovateľ poukázal na to, že súdy musia nielen rešpektovať právo, ale jeho výklad a aplikácia musia smerovať k spravodlivému výsledku. Sťažovateľ ďalej uviedol, že chápaniu spravodlivosti sa vymyká stav, keď žalovaná ako „vlastník“ pohľadávky na penále a zároveň subjekt, ktorý rozhoduje o námietke premlčania poistného (od ktorého sa poistné odvíja), zjavne účelovo postupuje tak, aby za každých okolností dosiahla vymożenie aspoň jednej z uvedených pohľadávok napriek tomu, že sťažovateľova námietka premlčania proti predpísaniu poistného bola opodstatnená. Nie je možné akceptovať, aby nečinnosť alebo priet’ahy žalovanej zvýhodnili samotnú žalovanú. Ak takéto konanie žalovanej bude tolerované, v budúcnosti môže rozhodovanie o námietke premlčania poistného účastníkov konania úmyselne odkladať až po rozhodnutí o predpísaní penále. Žalovaná svojou procesnou stratégiou zmarila zmysel a účel inštitútu námietky premlčania, ako aj účel generálneho pardonu podľa § 293fz zákona č. 461/2003 Z. z. a vytvorila stav, v ktorom jej vlastné priet’ahy a odklad rozhodovania spôsobili pre sťažovateľa nepriaznivé právne dôsledky, ktoré by inak nenastali. Tento postup je podľa názoru sťažovateľa potrebné hodnotiť nielen z hľadiska procesnoprávných predpisov, ale aj ústavných zásad, ktoré chránia účastníkov správneho konania pred svojvôľou a formalistickým postupom orgánov verejnej správy. Najvyšší správny súd v napadnutom rozsudku vôbec nezohľadnil tieto okolnosti prípadu a nezaoberal sa tým, že žalovaná týmto postupom fakticky znemožnila účinné uplatnenie námietky premlčania a úplne poprela jej účel ako zákonného prostriedku ochrany účastníka pred uplatňovaním premlčaných nárokov. Opomenul vyhodnotiť, že aplikácia jeho právneho názoru viedla k absurdnému a nespravodlivému dôsledku, že žalovaná svojou nečinnosťou a priet’ahmi dosiahla, že sťažovateľ bol povinný zaplatiť 2 950,97 eur napriek tomu, že poistné, z ktorého penále vychádzalo, bolo objektívne premlčané. Obmedzil sa len na mechanickú aplikáciu svojho predchádzajúceho právneho názoru bez toho, aby posúdil, či bol použitý v kontexte, ktorý je v súlade so zásadami právneho štátu, princípom dobrej správy a ochranou právnej istoty účastníka konania bez relevantného odôvodnenia neaplikácie základných zásad a princípov, čím porušil práva sťažovateľa na spravodlivý proces a zároveň v spojitosti s tým, že v konečnom dôsledku došlo k ujme na majetku sťažovateľa, aj právo vlastniť majetok.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

15. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie vlastníckeho práva sťažovateľa (čl. 20 ods. 1 ústavy) napadnutým zmieňujúcim rozsudkom najvyššieho správneho súdu, ktorým bola správna žaloba sťažovateľa zamietnutá. Namietané porušenie označených práv spočíva podľa názoru sťažovateľa v ústavne nekonformnom výklade aplikovaných noriem s nespravodlivým výsledkom.

III.1. K namietanému porušeniu práva na spravodlivý proces:

16. Ústavný súd uvádza, že nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné. Ústavný súd teda skúmal, či sa najvyšší správny súd odchýlil od prípustného výkladu aplikovaných právnych noriem spôsobom ústavne relevantnej intenzity.

17. K námietke arbitrárnosti vo vzťahu k dôvodu odmietnutia kasačnej sťažnosti ústavný súd konštatuje, že z bodu 19 napadnutého rozsudku vyplýva posúdenie procesných podmienok konania, ktoré vyhodnotil ako splnené a dôvody odmietnutia kasačnej sťažnosti nezistil. Táto námietka teda nie je dôvodná. Pokiaľ ide o posudzovanie potreby prerušenia administratívneho konania, najvyšší správny súd k tomuto pristúpil v súvislosti s právnym posúdením správneho súdu, ktorý práve neprerušenie konania považoval za závažnú chybu v konaní, ktorá bola dôvodom na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu druhého stupňa. Keďže sa najvyšší správny súd s týmto názorom nestotožnil, bolo potrebné, aby svoj iný právny názor riadne odôvodnil, preto mu nemožno vyčítať, že sa predmetnou otázkou zaoberal, i keby nebola predmetom kasačnej sťažnosti. Uvedené tvrdenie sťažovateľa však ústavný súd nevie overiť, pretože sťažovateľ kasačnú sťažnosť žalovanej k svojej ústavnej sťažnosti nepriložil.

18. Právne závery, ku ktorým najvyšší správny súd dospel v merite veci, nemožno označiť za svojvoľné (arbitrárne), pretože sú riadne odôvodnené, zrozumiteľné, logické a sledujú účel generálneho pardonu. Relevantná otázka posúdená kasačným súdom inak, ako to urobil správny súd, súvisí s viazanosťou správneho súdu právnym a skutkovým stavom v čase právoplatnosti preskúmaného rozhodnutia správneho orgánu druhého stupňa. Výklad, ktorý k tejto otázke poskytol najvyšší správny súd (sumarizované v bodoch 11 a 12 tohto uznesenia), považuje ústavný súd za akceptovateľný a zodpovedajúci procesnoprávnej úprave Správneho súdneho poriadku. Zákon o sociálnom poistení nestanuje povinnosť Sociálnej poisťovni rozhodnúť o odpísaní pohľadávok v určitej lehote alebo prednostné rozhodovanie o odpísaní pohľadávky, ktorá má vplyv na splnenie podmienok generálneho pardonu. Sťažovateľ sa mohol nepriaznivému účinku vyhnúť úhradou nesplneného poistného v zákonnej lehote na uplatnenie generálneho pardonu, pretože išlo o pohľadávky, ktoré k tomuto dátumu nezanikli. Rozhodol sa spoliehať na ich premlčanie, ktoré však samo osebe nespôsobuje zánik pohľadávky potrebný na aplikáciu generálneho pardonu.

19. Pokiaľ sa teda sťažovateľ dovoľáva materiálnej spravodlivosti, je potrebné podotknúť, že sťažovateľ ako zárobkovo činná osoba nesplnil svoju zákonnú povinnosť platiť poistné riadne a včas. Zákonodarcom poskytnuté odbremenenie od platenia penále formou generálneho pardonu poskytovalo možnosť „zbaviť sa“ povinnosti platiť penále z nezaplatených príspevkov na poistné, ak dlžník uhradí istinu (poistné) v zákonnej lehote. Tento predpoklad sťažovateľ nenaplnil. Z hľadiska materiálnej spravodlivosti vzhľadom na zodpovednosť sťažovateľa v uvedených okolnostiach veci ústavný súd nezistil takú nespravodlivosť, ktorá by bola z hľadiska ústavného súdu neakceptovateľná, ako to tvrdí vo svojej sťažnosti.

III.2. K namietanému porušeniu práva vlastníť majetok:

20. Ústavný súd v namietanom rozsudku nezistil ani taký výklad zákonných predpisov rozhodných pre vec samotnú, ktorý by mohol vyvolať účinky nezlučiteľné so základným právom sťažovateľa vlastníť majetok. Najvyšší správny súd aplikoval § 293fz zákona o sociálnom poistení ústavne akceptovateľným spôsobom, zásah do vlastníctva sťažovateľa teda má svoj relevantný zákonný podklad a nemožno uvažovať o neústavnom zásahu do jeho vlastníctva.

21. Ústavný súd preto dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozhodnutím a obsahom napadnutých základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť

k záveru o ich porušení. Na základe uvedeného ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. februára 2026

Peter Molnár
predseda senátu